

Черняєва А. О.

РЕАЛІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

На початку лютого 2022 року життя всіх українців дуже змінилось та розділилось на «до» і «після». 24 лютого ми всі прокинулись в новому світі, в новій країні, в нових умовах, в нових, складних реаліях життя. Всі ці зміни відбулись внаслідок бойових дій, в результаті яких, в Україні запровадили військовий стан. Перетрубація відбулась не тільки в повсякденному житті кожної родини, кожної людини окремо, а й в усіх сферах діяльності України, в усіх її галузях, які безпосередньо впливають на економічний рівень країни як на національному рівні так і на міжнародній арені в цілому.

Після півтора місяця війни все частіше звучать різні ідеї, думки та бачення, як відновлювати зруйновану інфраструктуру та економіку України. Економісти та експерти обговорюють і шукають різні варіанти для України.

Всесвітня історія має багато прикладів реконструкції країн після бойових дій. Кожен унікальний і залежить від багатьох факторів – починаючи з банальної наявності природних копалин і закінчуючи збігом обставин у регіоні. Єдиний спільний знаменник успіху – це рівень зовнішньої підтримки та вміння не прогавити свій шанс [3].

Особливої уваги хотілося б приділити прямим іноземним інвестиціям України, які в свою чергу наразі відіграють велику роль в економіці України, і в майбутньому також матимуть особливе місце в її розвитку, економічному піднесенні та процвітанні.

Прямі іноземні інвестиції (скорочено ПІІ, англ. *Foreign direct investment*, FDI) – це довгострокові вкладення матеріальних засобів компаніями-нерезидентами в економіку країни. ПІІ – найбільш бажана форма капіталовкладень для економік, що розвиваються, тому що вона дозволяє реалізовувати великі проекти; крім того в країну надходять нові технології, нові практики корпоративного управління, тощо.

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції в Україні в 2021 р. (млн.дол. США)

2021 рік	ПІІ в Україну	ПІІ з України	Сальдо
I кв.	1541 2066	244	+1517-378,3%
II кв.	1201-340	8-16	+1193-21,4%
III кв.	23861185	-138-146	+2524111,6%
IV кв.	1421-965	-9246	+1513-40,1%
за рік	6549	-198	+6747

* без урахування окупованих територій (Криму, Севастополя, частини Донбасу)[1]

Станом на 31.12.2021 найвагоміші обсяги прямих інвестицій (залишків) були спрямовані до підприємств промисловості – 43,3%, та установ та організацій, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 15,6 %.

До основних країн-інвесторів належать Кіпр – 31,3 %, Нідерланди – 21,6 %, Швейцарія – 6,2 %, Велика Британія – 4,9 %, Німеччина – 4,6 %, Австрія – 3,1 %, Франція – 2,0 % і Люксембург – 1,9 % [2].

За даними Міністерства фінансів, які можна бачити в таблиці 1, протягом I-Шкварталів 2021 року спостерігається постійне зростання ключових показників – сальдо ПП та безпосередньо інвестиційних капіталовкладень з-за кордону в Україну. Збільшення прямих іноземних інвестицій в економіку України переважною мірою забезпечувалося реінвестованими доходами іноземних інвесторів. В IV кварталі, приплив ПП в Україну знизився на 965 млн.дол. США. Низький рівень інвестування обмежує продуктивність економіки та ефективне використання її потенціалу, і, як наслідок, визначає низькі довгострокові темпи її економічного зростання.

Зростання ризику для України на тлі посилення воєнної напруженості не лише гальмуватиме відновлення інвестиційної діяльності в 2022 році, а й позначатиметься на інвестиційному потенціалі в 2023 році. Протягом року зберігатиметься вплив від обмеженої пропозиції товарів і комплектуючих через дефіцит напівпровідників у світі. Темпи зростання валового нагромадження основного капіталу залишатимуться порівняно низькими, забезпечивши зростання його у відношенні до ВВП лише до 14% ВВП у 2024 році. Все ще низька частка інвестицій є одним з ризиків для зростання потенційного ВВП у довгостроковій перспективі.

Звичайно, наразі, дуже важко робити якісь прогнози щодо шляхів активізації інвестиційної активності в Україні на найближчі роки, але ми повинні зробити все для того, щоб Україна була найбільш привабливим місцем в Європі для ведення бізнесу та інвестицій, розвитку людини і інновацій, щоб Україна була країною нової економіки, випереджального економічного зростання і бізнес-можливостей.

Література:

1. <https://minfin.com.ua> (дата звернення 30.05.2022)

2. <https://bank.gov.ua> (дата звернення 30.05.2022)

Железняк Я. 5 історій економічного успіху після війни: світовий досвід для України
URL: https://lb.ua/economics/2022/04/13/513199_5_istoriy_ekonomichnogo_uspihu_pisl_ua.html (дата звернення 30.05.2022)